

Камінь, ножиці, папір

(Excerpt in Ukrainian)

Translated by: Mariana Klymets

Contact of the translator: mklymets@yahoo.co.uk

Андреа – одна з тих, хто був частиною мого минулого, не надто важливою, звісно, і кого я з роками втратив. Мабуть, це не щось аж таке незвичне, так в житті буває.

Моя проблема в тому, що я не вмю підтримувати зв'язків навіть із тими людьми, які були для мене важливими.

Мені ніколи не вдавалося зберігати приятельські стосунки – ані з одногрупниками з університету, ані з однокласниками зі школи, я вже не кажу про тих, з ким я ходив у садок. Рано чи пізно всі кудись шезали. Коли видимої причини підтримувати зв'язок не було, люди чи не завжди одразу замовкали. З Борисом ми би теж, напевно, рано чи пізно розійшлися, просто ті події це трохи пришвидшили.

З родичами ситуація майже така сама: час від часу телефонний дзвінок, листівка з віншуванням Нового року, спільний обід з нагоди дня народження, шлюбу чи похорону. Я дійсно люблю своїх родичів, попри те, що крім генів і дитячих спогадів в нас нема нічого спільного. Я щиро тішуся, зустрівши їх. Але якби я сказав, що в періоди між нашими зустрічами мені їх бракує, я б злукавив. Припускаю, що вони відчують щось подібне.

А співробітники входять до особливої категорії. Як і сусіди. Коли я вийду на пенсію й житиму в будинку престарілих, з полегшенням забуду, що ми колись зналися. Це нормально. Очікування тієї миті допомагає нам стримуватися, не накинутися одне на одного і позабавитися до смерті.

Коли я виходив з дому, мене біля поштових скриньок перехопив пан Хмуробрад.

Це не прізвисько, а справжнісіньке прізвище, яке йому навіть пасує. Він частенько буває не в гуморі, вічно скаржиться і постійно збирає якісь підписи. Ось і тепер накинувся на мене з товстенькою папкою.

– Сусіде, ви підпишете петицію проти голубів?

– Я дуже поспішаю. Запізнююсь. – Я намагаюся його позбутися, але він загороджує вхідні двері, тож обійти його я не можу.

– Мабуть ви не помічаєте, як голубиний послід псує естетичний вигляд сходів надворі...

Я вловлюю ледь відчутний запах невмитого людського тіла і спітнілої одежі. Він, напевно, тиждень не переодягався.

– Вибачте, але мені не до цього, – намагаюся перебити його.

– От в цьому наша найбільша біда! Бо нікому нема діла, – він підвищує голос, хмуриться.

– Крім того, я сумніваюся, що голуби прислухаються до нашої петиції. Швидше за все вони на неї... Ну, ви знаєте, що.

– Усім байдуже, нікому нема діла. Тому все котиться під три чорти, – продовжує Хмуробрад, а його похмурість починає набирати відтінку, який мені не до вподоби. – А за що вам турбуватися: маєте державну роботу, півтора штуки в місяць, а на все інше вам наплювати, що, не так? Може, ви колись чули про суспільну відповідальність, солідарність? Чули? – він мене питає і, без сумніву, насміхається з мене.

Це мені не подобається. Я зціплюю зуби, мені хочеться так само зціпити пальці в кулак і дати йому в писк.

В школі разом зі мною в класі вчилася одна дівчинка, Таня.

Пізніше Таня вже не була моєю однокласницею, бо її лишили на другий рік – тоді ще діяла система, коли учнів, які не виконали мінімальних умов, не переводили в наступний клас.

Ще пізніше Таня стала чи то моделлю, чи то фотомоделлю, і якийсь час я бачив її по телебаченню в рекламі морозива.

Та у вісім років це була мала кріпкенька шмаркачка з довжелезним язиком. Якось в гардеробі вона стала з мене насміхатися – придумала пісеньку, навіть не пісеньку, а гасло для скандування, яке повторювала, ніби їй перемкнуло: «Окуляри на носяці, а намордник на мордяці, окуляри на носяці, а намордник на мордяці, окуляри на носяці, а намордник на мордяці, окуляри на носяці, а намордник на мордяці ...»

Я вже тоді мав поганий зір і носив окуляри, а за день до того мені поставили брекети – моїй мамі здалося, що між передніми різцями завелика щілина. Ортодонт з нею погодився. Брекети тоді були рідкісним явищем, тому в школі я став справжньою диковинкою. Навіть деякі вчительки просили мене роззявити рота, аби роздивитися таке чудо.

Отож в гардеробі Таня почала дражнитися зі мною, і невдовзі нас оточив чималенький гурт дітей. Дехто до неї приєднався, і було зрозуміло, що розвага припиниться не скоро. Я сидів на лавці, довкола мигтіли плями глузливих облич. Спершу я дуже збентежився, потім мені стало так прикро, так соромно, в голові стояв дивний жар і мало бракувало, щоб я не розплакався. Я стримувався лише тому, що знав: після цього буде ще гірше.

Ніби відчуваючи, що я ось-ось зайдуся плачем, Таня ступила на крок ближче і кричала прямо мені в обличчя: «Окуляри на носяці, а намордник на мордяці ...»

З її рота бризкала слина, розсіюючи на скельцях моїх окулярів дрібні крапельки. І тоді сталося диво. Я не розридався – мене залило могутнім жаром, що заступив усе інше. Лишилося тільки бажання зім'яти дівоче обличчя, що кривлялося переді мною. Я схопив першу річ, яка була під рукою, і пожбурих з усієї сили. Я не пам'ятаю, чий то був черевик, мій, чи чийсь. Я пам'ятаю лише, що скандування припинилося, і що заплакав не я, а Таня: їй з носа потекла кров.

Отож завдяки брекетам в мене тепер рівні зуби, які я можу при потребі і показати.

Я дивлюся на пана Хмуробрада і широко йому всміхаюся.

– Ви маєте цілковиту рацію, - кажу я. – Ми не дбаємо. Нема часу, розумієте. На щастя, є такі люди, як ви. Покажіть, де підписати...

Я беру з його рук ручку і ставлю закарлючку на місці, на яке він вказав вказівним пальцем. Помічаю, що в нього поживклі від тютюну нігті. Зауважую, що мій підпис третій. Інші два належать Хмуробраду і глухій старій з першого поверху. З того замислу не буде жодної користі, та й шкоди теж.

Ідучи до машини, я роздумую про те, що Таня, може, й не була така злоблива, як я всі ці роки думав. Може, вона просто думала, що це весело. Такий собі невинний жарт. Тільки вона помилилася, бо смішно, принаймні мені, не було. Далі я запитую себе, під чим я щойно підписався, і що станеться з голубами. Сподіваюся, Хмуробрад не збере достатньо підписів, щоб їх потруїти або якимось по-іншому їх позбутися